

7.B.1. Mērķi pazemes ūdensobjektiem un aizsargājamām teritorijām

Visi PŪO, kuri uz trešo UBA plānu izstrādes brīdi nesasniedz labu ķīmisko vai/un kvantitatīvo stāvokli, ir nosakāmi par riska PŪO. Savukārt PŪO, kuriem tikusi identificēta būtiska antropogēna slodze un tajā pašā laikā novērots labs ķīmiskais un kvantitatīvais stāvoklis, tika uzskatīti par PŪO, kas pakļauti riskam.

Trešo UBA plānu izstrādes laikā antropogēnās slodzes un stāvokļa novērtējums norāda, ka Gaujas upju baseinu apgabalā pamatā netika identificēta intensīva antropogēnā slodze, kas varētu būtiski ietekmēt PŪO stāvokli. Lielākajai daļai no PŪO tika noteikts labs ķīmiskais un kvantitatīvais stāvoklis, izņemums ir riska PŪO A11 "Inčukalna sērskābā gudrona dīķi", kuram Gaujas UBA plānā 2022.-2027.gadam ir noteikts slikts ķīmiskais stāvoklis vēsturiskā piesārņojuma ietekmē. PŪO A9, kuram tika noteikts labs kvantitatīvais un ķīmiskais stāvoklis, tika identificēta būtiska izklieģētā (lauksaimniecības) un pazemes ūdeņu ieguves slodze. PŪO D6, A10 un P ir pārrobežu pazemes ūdensobjekti.

Attiecīgi visiem Gaujas UBA PŪO, kā arī tajos ietilpstošajām aizsargājamām teritorijām, ir izvirzīti gan kopīgi, gan individuāli vides kvalitātes mērķi PŪO līmenī, kas apkopoti 7.B.1.1.tabulā.

7.B.1.1. tabula Vides kvalitātes mērķi pazemes ūdensobjektiem un aizsargājamām teritorijām

Vides kvalitātes mērķi un uzdevumi	PŪO
<p>I Aizsargāt pazemes ūdensobjektus, lai sasniegtu labu ūdeņu stāvokli visos PŪO:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Informēt sabiedrību un interešu grupas par upju baseinu apsaimniekošanu; • Papildināt normatīvos aktus un plānošanas dokumentus; • Samazināt dažādu slodžu radīto ietekmi uz ūdeņu stāvokli; • Monitoringa tīkla pilnveidošana; • Dažādas darbības upju baseinu apsaimniekošanas plānu kvalitātes uzlabošanai; • Uzlabot sadarbību pārrobežu ūdensobjektu apsaimniekošanā 	D6, A9, A10, A11, P
<p>II Novērst vai ierobežot piesārņojošo vielu novadīšanu pazemes ūdeņos un novērst visu pazemes ūdensobjektu stāvokļa pasliktināšanos:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Informēt sabiedrību un interešu grupas par upju baseinu apsaimniekošanu; • Papildināt normatīvos aktus un plānošanas dokumentus; • Samazināt dažādu slodžu radīto ietekmi uz ūdeņu stāvokli; • Samazināt lauksaimnieciskās darbības rezultātā radīto piesārņojumu PŪO A9 	D6, A9, A10, A11, P
<p>III Nodrošināt līdzsvaru starp ūdens ieguvu un ūdens resursu atjaunošanos, lai PŪO sasniegtu labu pazemes ūdeņu stāvokli.</p>	A9
<p>IV Apturēt cilvēka darbības izraisītu piesārņojošas vielas koncentrācijas pieaugumu pazemes ūdeņos vai panākt pakāpenisku tās samazināšanos:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Pētnieciskā monitoringa veikšana; • Noteikto piesārņojuma rādītāju (indikatoru) fona un robežvērtību pārskatīšana. 	A11
<p>V Ievērot nosacījumus un mērķus, kas apsaimniekošanas plānā noteikti īpaši aizsargājamām teritorijām:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Nitrātu jūtīgai teritorijai – turpināt monitoringa veikšanu, uzraudzīt pazemes ūdeņu stāvokli un nepieļaut tā pasliktināšanos, kā arī veicināt labas lauksaimniecības prakses; • Īpaši aizsargājamām dabas teritorijām – identificēt no pazemes ūdeņiem atkarīgās saldūdeņu un sauszemes ekosistēmas visā Latvijas teritorijā, veikt novērtējumu un ierīkot monitoringa punktus tajās ekosistēmās, kuru stāvoklis pasliktinās vai nav labs; • Dzēramā ūdens ieguves teritorijām – nodrošināt ūdens resursu nesamazināšanos un kvalitātes saglabāšanos, novēršot piesārņojuma risku un veicot uzraudzību. 	D6, A9, A10, A11, P

Tomēr jāņem vērā, ka riska PŪO A11 arī iepriekšējā UBA plānu periodā tika identificēts kā riska teritorija un trešo UBA plānu izstrādēs laikā tā jau tika izdalīta kā atsevišķs riska PŪO. Balstoties uz

veiktā stāvokļa novērtējuma rezultātiem, tika secināts, ka riska PŪO A11 nav novērojama izteikta pazemes ūdeņu ķīmiskā stāvokļa uzlabošanās, neskatoties uz veiktajiem sanācijas darbiem, un līdz 2027.gadam tas joprojām nerasniegs labu ķīmisko stāvokli (skatīt 3.7.1.nodaļu). Attiecīgi šim ūdensobjektam tika piemērots zemāks ūdens kvalitātes mērķis, jo stingru vides aizsardzības mērķu sasniegšana šajā PŪO būtu neiespējama. Jāņem vērā, ka riska PŪO A11 stāvokļa uzlabošanā/attīrīšanā tika ieguldīti ievērojami finansiālie līdzekļi un tehniski ir ticis nodrošināts viss iespējamais, lai samazinātu piesārņojuma apmērus.